

L-9 Þróunarverkefni

Lestur í Grafarvogi

**Lokaskýrsla vor 2011 til Sprotasjóðs
Fyrir styrkveitingu skólaárið 2009-10**

Grunnskólarnir í Grafarvogi hafa unnið að þróunarverkefni frá hausti 2009 um sameiginlega lestrarstefnu og stefnumörkun í lestrarkennslu fyrir 1.-10. bekk undir stjórn sameiginlegs stýrihóps. Þar voru sett fram sameiginleg markmið, viðmið um árangur, kennsluáðferðir og skipulag og matstæki og matsaðferðir. Í tengslum við þetta þróunarverkefni settu skólarnir sér símenntunaráætlun fyrir kennara um lestur, lestraraðferðir og námsmat í lestri. Símenntunin er unninn í samstarfi við Háskólann á Akureyri og Menntasvið Reykjavíkurborgar.

Nafn skóla

Grunnskólar Grafarvogs, Korpuskóli, Víkurskóli, Engjaskóli, Borgarskóli, Klébergsskóli, Húsaskóli, Hamraskóli, Foldaskóli og Rimaskóli

Nafn verkefnisins

L-9 Lestur í Grafarvogi

Nafn verkefnisstjóra

Svanhildur María Ólafsdóttir, skólastjóri Korpuskóla

Markmið verkefnis samkvæmt umsókn

- Að efla áhuga og bæta árangur nemenda í lestri og lestrarfærni í 1.-10. bekk
- Að móta og setja upp lestraráætlun í 1.-10. bekk fyrir alla níu grunnskóla Grafarvogs.
- Að setja fram sameiginleg markmið í lestri fyrir 1.-10. bekk
- Að móta gagnabanka með leiðum og námsmati sem skólarnir geta leitað í.
- Að setja fram sameiginlegar hugmyndir um endurmenntun fyrir kennara í 1.-10. bekk hvað varðar lestur og lestraraðferðir
- Að nýta þann mannauð, þekkingu og reynslu sem skólarnir búa yfir á sviði lestrarkennslu og náms
- Að efla samstarf skólanna í hverfinu

Leiðir sem valdar voru til að ná markmiði

Allir skólarnir í borgarhluta 4, þ.e. í Grafarvogi og á Kjalarnesi, tóku þátt í verkefninu. Í hverfinu eru átta heildstæða grunnskóla og einn með nemendur í 1.-7. bekk. Nemendafjöldi skólanna er um 2.800 og kennarar um 240 þegar allt er talið.

Á fundi skólastjórnenda í hverfinu var skipaður sérstakur stýrihópur sem í sitja: Svanhildur María Ólafsdóttir skólastjóri Korpuskóla, Árný Inga Pálsdóttir, skólastjóri Víkurskóla og Árdís Ívarsdóttir, aðstoðarskólastjóri Borgarskóla. Menntasvið Reykjavíkur veitti verkefninu stuðning með því að leggja til sérstakan verkstefnisstjóra og ráðgjafa sem var Guðrún Edda Bentsdóttir.

Þróunarhópur: Einn kennari úr hverjum skóla hefur leitt og haldið utan um starfið í sínum skóla alls 12 kennarar og stjórnendur.

Vinnuferli

Skólaárin 2009-2010 og síðan 2010-11 hefur stýrihópurinn fundað um mánaðarlega auk vinnu á milli funda og samráðs við skólastjórnendur í hverfinu. Einnig var stofnaður vinnuhópur á milli funda sem vann drög að lestrarstefnu og stefnumörkun. Í þessum hópi eru fjórir kennarar í vinnu við þróunarverkefnið, þeir hafa fundað reglulega auk þess að kynna lestrarstefnuna og stefnumörkunina í öllum níu skólum Grafarvogs, tekið saman ábendingar og unnið við frágang bæklingins sem kemur út í haust. Þá hafa leiðtogar í Byrjendalæsi og verkefnistjórar í Orð af orði tekið þátt í að funda og halda utan um kennarahópana sem eru á þessum námskeiðum.

Lestrarstefna fyrir grunnskóla Grafarvogs ásamt stefnumörkun í lestri fyrir 1.-10. bekk með markmiðum, leiðum og námsmati var tilbúin í drögum haustið 2010 og þá voru þau lögð fyrir kennara í skólunum á sérstökum fundi þar sem þeir gátu lagt fram álit sitt og umsagnir. Þróunarhópin held síðan áfram að vinna með drögin út frá umsögnum kennara. Staðan núna er sú að Lestrarstefnan og stefnumörkunin er að koma út í sérprentuðum bæklingi í haust. Jafnhliða eru nokkrir skólanna farnir að vinna með stefnumörkunina í námsframvindu í Mentor, við áætlanagerð o. fl.

Endurmenntun kennara í grunnskólum Grafarvogs hefur miðast við þá áætlun og markmið sem sett voru fyrir skólaárið 2009-10 og 2010-11. Allir skólarnir nema Hamraskóli eru með sameiginlegt námskeið í Byrjendalæsi I og II og Orð af orði I og munu vera með Orð af orði II skólaárið 2011-12. Hamraskóli er að vinna með heildstæða móðurmálskennslu út frá hugmyndum Artleigh Green skólans í Bretlandi.

Frávik miðað við áætlun verkefnisins og helstu hindranir sem komu upp við vinnu verkefnisins.

Helstu frávik og hindranir voru þær að þetta reyndist mun viðameira verkefni en við töldum í upphafi og því sóttum við um framhaldsstyrk fyrir skólaárið 2010-11 sem við fengum. Seinkanir hafa orðið á útgáfu stefnumótunar og markmiða þar sem við vildum að allir kennarar skólanna fengju að taka þátt í verkefninu og koma með athugasemdir og ábendingar. Það er afar mikilvægt að okkar áliti að þetta verkefni sem kennarar hafa tekið þátt í að móta og slík vinna er alltaf frekar seinvirk.

Helstu ávinningar af vinnu við verkefnið, jákvæð atriði sem fylgdu í kjölfar eða samhliða verkefnisvinnu.

Helsti ávinningur verkefnisins er hið faglega og góða samstarf sem skapaðist innan þróunarhópsins og á milli skólanna. Fagleg samræða og þróun sem á eftir að skila sér til framtíðar. Sett hafa verið stefnumótun, markmið, leiðir og námsmat í lestri fyrir alla skólana sem byrjað er að vinna eftir en kemur út í heildarútgáfu í ágúst. Þetta verður mjög gott vinnuþagg fyrir kennara til vinna með við lestrarkennslu. Þá erum við búin að fá þarna sameiginleg markmið, leiðir og námsmat fyrir 9 skóla sem við getum notað áfram til meta og þróa enn frekar.

Námskeið í *Byrjendalæsi* skólaárin 2009-10 og 2010-11 hefur skilað skólunum umtalsverðum árangri í lestrarfærni hjá nemendum á yngsta stigi. Fylgst er markvisst með árangri nemenda í lesskimunum sem eru hluti af þessu verkefni og hafa þær staðfest góðar framfarir hjá nemendum.

Námskeiðið *Orð af orði* var sett upp fyrir kennara skólaárið 2010-11 og byggir það á svipuðum grunnhugmyndum og Byrjendalæsið um lestur og lestar-kennslu. Með verkefninu er stefnt að því að nemendur styrki lesfærni, lesskilning og réttitun og þjálfist í endurbirtingu eða -byggingu orða, t.d. í ritun á greinandi og skapandi hátt. Orðaforðakennslu er fléttað inn í aðra kennslu og nemendur læra aðferðir til að beita í vinnu sinni með námsefni. Framhald verður á því námskeiði skólaárið 2011-12

Mat á verkefninu samkvæmt umsókn:

Þessi tvö fyrstu ár verkefnisins hafa skilað góðum árangri og skólaþróun sem spennandi er að vinna með áfram. Stjórnendur skólanna og þróunarhópur telja að með þessu starfi hafi tekist að ná fram flestöllum þeim markmiðum sem sett voru í upphafi verkefnisins. Sett hafa verið fram stefnumótun og lestrarmarkmið fyrir 1.-10. bekk með leiðum og námsmati og endurmenntun kennara hefur verið í samræmi þær áætlanir og markmið sem sett hafa verið.

Niðurstöður lesskimana Byrjendalæsis sína að allir skólarnir hafa verið að bæta árangur nemenda sinna í lestri Þá er það samhljóða álit stjórnenda, þróunarhóps og kennara í skólunum að námskeiðin Byrjendalæsi og Orð af orði séu í raun að breyta kennsluháttum á markvissan og skipulagðan hátt. Þar hefur einnig skapast mikil og góð samvinna á milli kennara í þátttökuskólunum þar sem þeir hittast reglulega yfir skólaárið til að segja frá og meta vinnu sína.

Sett var fram áætlun til þriggja ára um þróun og innleiðingu. Á næsta skólaári 2011-12 verður haldið áfram með verkefnið en þá verður áherslan á innleiðingu stefnumörkunarinnar. Stýrihópur og þróunarhópur munu starfa áfram við það starf og meta framvindu og árangur.

Áætlun um kynningu á afrakstri verkefnisins og helstu niðurstöðum

Nú þegar hefur verkefnið verið kynnt og unnið innan allra skóla hverfisins, það hefur verið kynnt á skólastjórafundi í Reykjavík auk þess sem það hefur verið til umfjöllunar og fengið viðurkenningu Menntaráðs Reykjavíkurborgar. Á komandi hausti verður verkið gefið út undir heitinu Lestur í hverfi 4. Afrit af próförok prentsmiðju fylgir þessari skýrslu.

Rekstrarreikningur (sjá meðfylgjandi blað)

28.06.2011

Fyrir hönd grunnskólanna í Grafarvogi og á Kjalarnesi (Hverfi 4)

Undirskrift verkefnisstjóra

Undirskrift skólastjóra ábyrgðarskóla